DISPUTATIO FEUDALIS DE CUCURBITATIONE, QUAM DIVINA GRATIA FAVENTE IN ILLUSTRI ROSARUM...

Heinrich Christoph : von Griesheim,
Victor Rabe, Valenti Gonzaga

Digitized by Google

CONCLUSIO I.

JUris feudalis conditores non abſq; ratione conſtituerunt, ut Vaſallus, qui ſtuprum intuliſſet domini uxori, filiæ, nepti ex filio, nurui, ſorori, &c. feudum amitteret §. *item ſi fidelis t. v. L. 1. F. & t. 17. L. 1. F. t. 21. L 1. §. rurſus t. 24. L. 2. F. t. 57. L. 2. F.* Siquidem domino, marito, gravius nihil accidere, nec mors ipſa acerbior eſſe poſſet *l. iſti quidem, 8. § quod ſi 2 ff. Quod metus cauſa; Roſenthal. c. 10. concl 27. n. 2 de Feud.* Schenck *in d. §. item ſi fidelis n. 3.* Et tàm marito, quàm familiæ ejus, gravis & atrox injuria inferri dicitur, *l. 2. §. penult. l. miles 11 §. 3. ff. ad L. Jul. de Adulter.*

2. Omnes autem iſtas libidinum impuritates, Feudiſtæ uno communi verbo cucurbitandi complexi ſunt, quod Barbarum vocat *Zaſ. de feud. p. 10. n. 24* Et ſanè à Longobardis repetendum erit, qui cucurbitam pro ſtupro & infamia uſurparunt. Unde cucurbitam dicebant, virum uxoris adulterio infamem, quem etiam argam appellabant; Quæ vox à Græco ἀργὸς deducta videtur, quaſi qui ejusmodi contumeliam patitur, ſit ignavus, iners, ſegnis, ſtupidus. *Hotom. in Lexico feud.* *Rittersh. in ſuis partit. feudal. L. 2 c. v. q. 92.* hanc vocabul[i] hujus rationem aſſignat, quod, qui hoc flagitium perpetrare audet, in perſonas tàm conjūctas domino, is eum habeat pro homine inerte, quaſi qui pro capite habeat cucurbitam, & peponem loco cordis. Itali vulgari lingua cornutum vocant eum, qui ſubſeſſorem patitur ſui matrimonij, ſuæq; uxoris eſt leno; Germani nominant einen Hahnrey/ & econtrà eum qui

primas partes apud amicam tenet, appellant Hahn im Korb. *Taubman. in comment. ad Mænoch. Plaut. Act. 2. Sce. 3. p. 602.* Ab hoc vocabulo ſegregandum eſt vicinum illud Hanerich/ vel Hanenrich / quod Gallorum divitem ſignificat, *vide Altham. in Etymolog. Cymbr. l. H. ubi addit,* Herulorum regem ita fuiſſe vocatum.

3. Sed non ſolum Vaſallus feudo privatur, qui cum uxore domini concubuit, ſed etiam, qui, ut cum eà concumberet, ſe exercuit, vel ſi turpiter cum ea luſerit, quod intelligetis, manum in ſinum ejus inferendo, aut mamillas & fæmora attingendo, vide l. 2. legum Longobardicarum. *t. 54. l. 16.* §. Idem ſi fidelis, *& ibi gl. Hotoman Cujacium atq; Schenk. Baron. Sonsbec. de feud. p. 12. n. 34.* Huc itaq; applicandi, *ex Plauti Pſeudolo Act 1. Sc. 1.* joci, ludi, ſermones, ſuaves ſuaviationes, compreſsiones arctæ amantum comparum, molles morſiunculæ, Papillarum horridularum oppreſſiunculæ &c. Et in ſpecie de tactu notandus verſiculus ab *Accurſio & Hoſtienſi* uſurpatus: Ni fugias tactus, vix evitabitur actus.

4. Quid dicendum de oſculo? Sanè exemplum turpis luſus & in hoc ponunt. *Menoch. de arbitr. jud. quæſt. l. 2 caſu 267. Rittersh. d. l. q. 95. Bocer. Cl. V. diſp. 20. th. 43. Vult. l. 1 c. 11. n. 31. Borch. de Feud. c. 8. n. 98.* Si ſcilicet ſit impudicum & luxurioſum. Unde Taubman. oſculum vocat adulterij proæmium: *Et Angelus JCtus* vocat oſcula, libidinis quædam antecænia. *Unde Borchold. d. l. n. 99.* oſculum eſſe dicit proximum à coitu, & inter quinq; lineas amoris quarto loco conſtitui, Quò referendus notus verſiculus:

Viſus & alloquium, tactus, poſt oſcula factum.

Et Ovid. in lib. de arte amandi:

Oſcula qui ſumſit, ſi non & cætera ſumſit,
Hæc quoq; quæ data ſunt, perdere dignus erat.

Hicq; etiam recenſenda verba inſani cujusdam amatoris, ad eam, quam amat, & qua potiri cupit: Beatus eſt, qui te aſpicit, at ter beatus, ſi audiat, & ſemi Deus dato oſculo, Deus dato uſu corporis. *Et ſecundum Zabell. exercitat. feud. 8. th. 6.* oſcula ſunt officiorum, baſia pudicorum affectuum, ſuavia libidinum, & amorum. Apud Gallos tamen, & his viciniores Germaniæ quosdam populos, oſculum eſt ſignum benevolentiæ. Hucq; illud vulgare referendum:

Ne ſatyriſce tume; rem ajunt eſſe oſcula inanem,
Et facie abluta tolluntur, & oſcula ſputo.

Ita etiam clericus alienam uxorem deoſculans, olim præſumebatur id facere, cauſa imprimendæ benedictionis, vel ad pænitentiam exhortandi, *gl. in cap. abſit, in verb. ſiniſtram 11. q. 3.* ſed olim, inquam, hodiè non ſic. Nam Clerici ob malè ſervatam fidem, tantum fidei amplius non habent, nec ſolus cum ſola in angulo, præſumitur eſſe angelus, aut orare pater noſter: Si tamen juvenis præ nimio amore puellæ oſculum dederit, mitius puniri debet, amor enim furoris eſt ſpecies. Unde Piſiſtratus Athenienſium tyrannus, cum adoleſcens quidam amore filiæ ejus, virginis accenſus, in publico obviam factam, oſculatus eſſet, hortante uxore, ut ab eo capitale ſupplicium ſumeret, reſpondit, ſi eos, qui nos amant, interficiemus, quid ijs faciemus, quibus odio ſumus. *Valer. Maximus L. v. c. 1.*

5. Præterea ſi Vaſallus litteris amatorijs miſſis, aut illecebris munuſculorum uxoris dominicæ pudicitiam ſollicitaſſet, familiam & cuſtodes corrupiſſet, alijsq; omnibus ſtrophis, ad expugnandam ejus amicitiam uſus fuiſſet, feudo indignus erit *l. 5. C. de Epiſcop. & Cler.* Schenck *d. l. Rittersh. q. 96.*

8. Quid

6. Quid ſi non ipſe Vaſallus uxorem domini, cæteraſq; perſonas imputarit, ſed alteri id facienti opem tulerit? *Sonsb. d. l. n. 27. Baldus in d. §. item ſi fidelis, Zaſ. de feud. p. 10. n. 27. affirmant, authores & fautores eâdem pœnâ eſſe plectendos per l. 9. ff. Ad l. Jul. de adulter. §. præterea t. 24. l. 2. F. ubi, ſi domino periculum, vel damnum grave imminens denunciare deſinit Vaſallus, feudo privatur.* Et ſicut ſublatis receptatoribus non eſſent fures & latrones; Ita nec adulteri tam crebri forent, aut certè non diu laterent, ſi non eſſent lenones, & ſequeſtri Veneris, atq; emiſſarij, quos eleganter quidem accipitres mulierum appellarunt.

7. Verùm ſi vaſallus ignorans, cum domini uxore concumberet, quia fortè uxor impudica, in domum Vaſalli juvenis, perſonata, ſub larva aut cucullo tecta, intraverat, tunc enim Vaſallus ignorans ſi fraus non ſubſit, excuſabitur *cap. in lectum 34. q. 2. Zaſ. d. l.*

8. Similiter ſi Vaſallus ſua ſponte ab exercitio iſto illicito, & turpi propoſito, pænitentia ductus, deſtiterit, cum potuiſſet propoſitum perficere, à pœnâ caducitatis excuſabitur: ſecus eſt, ſi ab alijs impeditus abſtinuerit, *Zaſ. d. n. 27. per §. ſi voluerit t. 51. l. 2. F.* Schenck *Baro in §. item ſi fidelis n. 12. Rittersh. d. l. q. 93. Bocer. d. l. th. 46.*

9. Hoc eſt controverſæ quæſtionis, an Vaſallus etiam amittat feudum, ſi domini viduam ſtupraverit? *Roſenth. de feud. c. x concl. 27. Schrad. de feud. p. 9. c. 2. n. 5. Andr. de Iſern. Feudiſt. Evang. ſummus, Alvar. præpoſit. & Matth. de afflict. ad §. 1. c. 1. quib. mod. feud. amitt. Zaſ. p. 10. n. 27. Clar. l. 4 ſentent. §. Feudum. q. 48 Rittersh. d. l. q. 103 Borch. d. l. n. 96 ubi dicit, viduam domini eſſe vivam imaginem mariti defuncti, concluſionem affirmativam de-*

ginem mariti defuncti, concluſionem affirmativam defendunt;Sed nos negativam opinionem amplectimur *per expr. text. in* §. *fin. t. 21. l. 1. F. ibi, vel* ſi concubuerit cum uxore ſui domini, DOMINO VIVENTE. *Et ita rectè ſtatuunt Bald. in d. §. finali, Schenck ad d. §. item ſi fidelis n. 5. & 6. ubi, ſi, inquit, per nuptias eſſe deſinunt viduæ, quodfuerunt, longè magis eſſe deſinent per illicitos congreſſus. Sonsb d. p. 12. n. 16. Eguin. Baro l. 3. de benefic. c. 3. Vult. d. c. 11. n. 31. §. Quid de vidua domini, Bocer. d. l. th. 56. Zabel. d. concl. v. 1 l. a.*

10. Quid igitur dicendum de matre domini? Sanè qui huic ſtuprum intulerit, abſq; dubio pœnam amiſſionis pati cogitur, *per d. § item ſi fidelis t. v. l. F.* ubi is, qui cum ſorore domini concubuerit, feudo indignus cenſetur; E. multò magis, qui cum matre, *vid. Rittersh. d. l. q. 106. Bocerum d. l. n. 52. Diſ. Eguin Baro, & Sonsb. dd. loc.*

11. Quod de matre jam eſt dictum, id etiam ad ſponſam domini eſt applicandum *l. 13 §. divi ff. de adult. l. 7. C. eod. l. 15. §. 24. ff. de injur. Rittersh. d. l. n. 51. Schrad. d. c. 2. n. 12.* Schenck *Baro d. l. n. 7. Goth. Anton. diſp. 11. th. v. l. b.*

12. Neq; ſolummodò Vaſallus feudo ſuo privatur, ſi cuidam ex perſonis prædictis nolenti & invitæ, ſed & ſi volenti vitium obtulerit, *l. 1. §. usq; adeò & l. ſi quis ſervum 26. ff. de injur. Alvarot. in d. §. item ſi fidelis n. 2. Curt. Jun. p. 4. n. 20. Zaſ. & Sonsb. d. l. Vult. d. n. 31.* Schenck *Baro d. l. n. 2. Bocer. d. l. n. 54. Schrad. d. c. 2. n. 10. Gothof. Anton. d. th. v. l. G. Schoner. l. 1. diſp. feudal. diſp. x. concl. 64. l. a.*

13. Quid ſi prædictæ perſonæ ſint publicæ meretrices? Sanè communis opinio, in hiſce etiam privationem, ſuum vigorem retinere, ſtatuit, *vid. Iſern. in d.*

§. item

§. item ſi fidelis, & ibid. Matth. de afflict. Curt. Jun. p. 4. n. 23. Motz. n. 46. Rittersh. d. l. q. 100. Vult. d. n. 31. Schrad. d. l. n. 19. Schoner. d. th. 64. l. B. Sed nos negamus, hoc caſu pœnam privationis poſſe locum obtinere cum clariſſimo JCto *Heinrico Bocero, quem vide in d. diſp. 20. concl. 55. 1.* quia in meretrice neq; adulterij, neq; ſtupri crimen committitur *l. ſi ea 22. C. h. t. vid. etiam Tertul. in lib. de cultu fam. c. 12.* ubi appellat meretrices infeliciſſimas victimas publicarum libidinum.

14. Sed non placet *Bocer. d. l. th. 58.* ubi propterea etiam vaſallum amittere feudum ſtatuit, quando dominæ pediſſequam ſtupro cognoverit; Hancq; ſententiam etiam probat *Rittersh. d. l. n. 105.* Profectò ſi hæc ſententia eſſet vera, exclamaveremus cum *Zaſio de feud. p. 10. n. 69.* Rem eſſe lubricam, eſſe vaſallum, nec magnoperè expetendam. Interim meritò amplectimur negativam opinionem, quam etiam defendunt *And. de Iſern. ad d. t. v. l. 1. F. Curt. Jun. de feud. p. IV. n. 22. Sonsb. d. p. 12. n. 22. Gothof. Anton. dicto loco l. F.*

15. De concubina Domini potius crederem, ſi quibusdam in locis concubinatus ſit in uſu, quod qui hãc ſtupravit, feudo indignus cẽſeretur. *vid Ritt. d. l. n. 104.*

16. De ſorore domini ultima noſtra ſit quæſtio, an qui hanc maculaverit, huic pœnæ ſubjectus ſit? Et ſanè *ex t. n. v. §. item ſi fidelis l. 1. F. & §. rurſus t. 24. l. 2. F.* dicendum, quod ſic, modò in domo domini fratris maneat, vel in capillo: Dictum autem terminum in domo manere, cum *Dno. Vult. d. l.* intelligimus non de corporali manſione, ſed de jure familiæ: Jus autem familiæ non ad certas quasdam ædeis reſtringitur, ſed perſonam, ubi eſt comitatur; De ſequenti termino in capillo eſſe, vide *Hotom. in Lexico feudali*, ubi obſervavit

vit ex legibus Longobardorum, & conſtitutionibus Neapolitanis, fuiſſe apud antiquos hanc conſuetudinem ut novæ nuptæ crines ſolverent, qui mos adhuc hodiè in quibusdam Germaniæ civitatibus, etiam in paranymphis virginibus uſurpatur.

Ad Lectorem.

Haec quæ de perjucundâ hâc materiâ, benevole Lector, breviſsimè conſcripſimus, ut in optimam partem accipiantur, ſummoperè rogamus: Nobis hoc ſolummodò ſuit propoſitum, ut ſtudioſæ juventuti, quaſi per indicem monſtraremus juris Feudalis delicias.

BIBLIOTECA NA… ROMA VITTORIO EMANUEL…